

QUI SOM

Som un moviment ciutadà compost per persones de diferents entitats del municipi, institucions i/o que participem a títol personal, que hem tingut la necessitat de mobilitzar-nos per millorar la perspectiva escolar de Salt. Concretament, el nostre principal objectiu és posar fi a la greu situació de segregació escolar i, per tant, social, que pateix el poble.

Per aquesta raó volem fer front a diferents dificultats a les quals s'enfronta l'escolarització al nostre municipi, per poder erradicar l'estigmatització que recau sobre les escoles i instituts del poble, assegurar la igualtat d'oportunitats per a infants i joves, i que aquesta repercuteixi en l'èxit escolar i la millora de la cohesió social del municipi.

Plataforma ciutadana integrada per la Comissió Educació de l'Espai Antiracista Salt-Girona, la Coordinadora d'AMPAS de Salt i persones a títol individual. S'han adherit a la plataforma: Seminari de directores i directors de centres públics de primària i secundària de Salt, Consell de Ciutat, Consell Escolar Municipal, Escola d'Adults, FAPAC, Fundació Gentis, Fundació SER.GI, Casal del Infants, Associació Valentes i Acompanyades, Càritas Salt, Agrupament Escolta Sant Cugat, Agrupament Escolta Can Tona, AMPAS de les escoles Les Arrels, El Veïnat, Les Deveses, Silvestre Santaló, El Gegant del Rec, La Farga i Silvestre Santaló, AMPAS dels instituts Salvador Espriu i Salvador Sunyer.

CONTEXT / SITUACIÓ INICIAL

"Parlem de segregació escolar quan en un mateix barri o ciutat, els seus centres educatius escolaritzen majoritàriament un determinat perfil d'alumnat que no es correspon estadísticament amb la composició socioeconòmica i cultural de la població de la zona en què es troben ubicats. És a dir, que alguns centres acumulen alumnat pertanyent a sectors socials posseïdors d'un capital social i instructiu per sobre de la mitjana, mentre que altres concentren alumnat pertanyent a sectors socials desfavorits".i

La segregació escolar té efectes clarament negatius:

1. **per al sistema educatiu:** els resultats acadèmics són pitjors en sistemes segmentats que en sistemes més comprensius i inclusius; condiciona les expectatives i trajectòries educatives dels alumnes, etc.
2. **per a l'alumnat més desfavorit:** la segregació escolar suposa una pèrdua d'oportunitats educatives. Als centres amb molta concentració d'alumnes de famílies d'origen immigrant, els resultats dels alumnes nadius no tenen una diferència significativa respecte dels nadius que no van a centres segregats. En canvi, els alumnes de famílies d'origen immigrant de les escoles 'gueto' sí que tenen resultats molts més baixos. Això vol dir, segons el sociòleg Xavier Bonal (autor de l'informe *Municipis contra la segregació escolar. Sis experiències de política educativa local ii*), que «la segregació perjudica només als alumnes de famílies d'origen immigrant, però no té gairebé efecte sobre els autòctons».
3. **per a la societat,** perquè perjudica en gran mesura qualsevol intent de fomentar la cohesió social del municipi.

Constatar aquesta realitat ens duu a impulsar un treball progressiu contra la segregació escolar de Salt per tal que l'alumnat de tots els centres de la ciutat tingui una composició similar entre ells i que aquesta correspongui a la que tenim a la nostra vila.

En darrer terme, som conscients que la situació actual és evitable, hi ha mecanismes per revertir aquesta situació i sabem que posar-hi remei és més que aconsellable per millorar el futur i afavorir la cohesió social de la vila. Així bastirem un futur millor que propiciï l'excel·lència i el creixement integral dels nostres infants.

DEMANDA / PROPOSTA

Volem que l'Ajuntament de Salt treballi i lideri una **diagnosi** iii en profunditat sobre la situació escolar a Salt per tal d'abordar-la i revertir-la des del lideratge del consistori, amb la complicitat de la resta de partits polítics, i la implicació de tota la comunitat educativa i el teixit social de la ciutat dins l'exercici 2017-2018.

Que en aquesta diagnosi s'hauran de poder avaluar dades com les que es detallen a continuació:

- Nombre d'alumnat escolaritzat fora del municipi, quina tipologia té aquest *alumnat fuga*, conseqüències i raons per les quals no s'escolaritza al municipi.
- Nombre d'alumnat, per centre educatiu, que no té com a llengua materna la llengua vehicular del centre educatiu.
- Nombre de beques menjador per centre educatiu, i per tant, de famílies que tenen una situació econòmica d'alta vulnerabilitat.
- Nombre de casos de NEEE per centre educatiu, valorant-ne la seva ràtio màxima permesa per aula i centre educatiu tal com s'estableix en la Disposició addicional 2a del Decret 72/1996, de 5 de març.
- Nombre d'alumnes que per assoliment de coneixements, no correspon al seu grup classe.
- Nivell educatiu de les famílies per centres educatius, ja que aquesta dada pot condicionar en els estudis que assoliran els seus fills i filles.
- Percentatge de no graduats en Estudis Secundaris Obligatoris. Pot ser un bon indicador d'on estem.

Que l'elaboració d'una diagnosi ha d'anar acompanyada d'una sèrie de **propostes** per a possibilitar-ne la seva implementació signada per tots els representants polítics dins el curs 2018-2019.

Entenem l'eradicació de la segregació escolar ha d'estar emmarcada en un **Pla Educatiu de Ciutat** molt més ampli que incorpori actuacions a nivell d'educació formal, educació fora de l'horari lectiu, educació en el lleure, etc.

Sabem que ens cal un **compromís polític ampli** a curt, mig i llarg termini per tirar endavant les diferents accions que se'n puguin derivar, enfocades totes elles en els **objectius** següents:

1. **La millora del rendiment escolar i l'excel·lència de tots els infants del municipi.**
2. **La cohesió social del municipi.**
3. **La no estigmatització del territori.**

DADES

Ens trobem amb dificultats per recopilar totes les dades rellevants, per aquesta raó detallem les que hem pogut aconseguir. Encara que no són totes les que fan falta, ens poden ajudar a clarificar la situació. En qualsevol cas, no hem pogut aconseguir dades d'alumnes amb NEE per centres, ni de la situació socioeducativa de les famílies, així com els estudis d'aquestes etc.

Curs 2015/2016, Salt

Alumnes matriculats (per nacionalitats)

Primària

Centres privats-concertats

Total	Espanyols	Estrangers
743	674	69 (9,29%)

Centres públics

Total	Espanyols	Estrangers
2611	859	1752 (67,10%)

Font: Departament d'ensenyament. Estadística de l'ensenyament. En línia. Data de publicació 15/07/2016

Secundària Obligatoria (ESO)

Centres privats-concertats

Total	Espanyols	Estrangers
308	273	35 (11,35%)

Centres públics

Total	Espanyols	Estrangers
782	353	429 (54,86%)

Curs 2015/2016, Salt

Avaluació alumnes 4t d'ESO

Centres Privats-concertats

	Alumnes 4t	Gradua juny	Gradua setembre	Repeteix	Certifica sense graduar
NOIES	26	25	1	0	0 (0%)
NOIS	27	18	8	0	1 (3,37%)
TOTAL	53	43	9	0	1 (1,89%)

Centres Públics

	Alumnes 4t	Gradua juny	Gradua setembre	Repeteix	Certifica sense graduar
NOIES	93	47	22	5	19 (20,43%)
NOIS	92	39	13	6	34 (36,96%)
TOTAL	185	86	35	11	53 (28,65%)

Font: Departament d'ensenyament. Estadística de l'ensenyament. En línia. Data de publicació 5/08/2016

Fuga alumnat escolaritzat fora de Salt

	P3	P4	P5	1r	2n	3r	4t	5è	6è	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	TOTAL
Pública	283	306	314	339	325	299	254	245	248	194	192	188	183	3.370
Concertada	97	83	82	66	76	84	73	80	83	93	89	68	55	1.039
Total	380	399	396	405	401	383	327	325	331	287	281	256	238	4.409
Dades padró	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
No escolaritzats a Salt	410	429	444	476	504	484	428	405	406	349	309	317	318	5.279
	30	30	48	71	103	101	101	80	75	62	28	61	80	870

Font: Dades d'infants escolaritzats als centres de primària i secundària en data 18/05/2016 i comparativa amb les dades de padró de 15/03

i Xavier Besalú, Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona: <http://diarieducacio.cat/la-segregacio-escolar-un-mal-evitable/>

ii Dossier de premsa: Municipis contra la segregació escolar. Sis experiències de política educativa local. <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/dossierdeprensapol79-140915072137-phpapp01.pdf>

iii Xavier Bonal, especialista en sociologia de l'educació i política educativa (Universitat Autònoma de Barcelona) ha portat a terme diferents estudis sobre segregació escolar en municipis de Catalunya com